చరిత్రలో మతాలు

సెర్గియ్ తొకరెవ్

ప్రజాశక్తి బుక్‌హౌస్

విషయ సూచిక

1. భారతదేశంలో మతం 7

2. యూదు మతం 35

3. క్రైస్తవ మతం 61

4. ఇస్లాం మతం 101

ప్రాచీన నాగరికత గల దేశాలలో భారతదేశమొకటి. నాగరికతాభివృద్ధితో పాటే మత విశ్వాసాలుకూడా పెరుగుతూ వచ్చాయని ప్రపంచ చరిత్ర తెలియచెప్తున్నది. భారత దేశం ఇందుకు మినహాయింపుకాదు. సింధు లోయలో లభించిన ఆధారాలను బట్టి క్రీస్తు పూర్వం రెండు వేల సంవత్సరాల క్రితమే భారతదేశంలో మత విశ్వాసాలు వ్యాప్తిలో వున్నట్లు తెలియవస్తున్నది. అయితే ఇక్కడ వ్యాప్తిలో వున్న మతం పట్ల స్పష్టమైన అవగాహనకు యీ ఆధారాలు తోడ్పడటం లేదనే చెప్పాలి.

సింధు లోయలో అభివృద్ధి చెందిన మొహంజదారో-హరప్పా సంస్కృతి ప్రధానంగా వ్యవసాయంపై ఆధారపడింది. ఇక్కడి ప్రజలకు లోహాల గురించి తెలియడంతో పాటు వివిధ రకాలైన చేతివృత్తుల గురించి కూడా అవగాహన వున్నది. ఇటుక రాళ్ళతో పెద్ద పెద్ద కట్టడాలను నిర్మించగలిగారు. వీరికి లిపి గురించి కూడా తెలుసుననడానికి సాక్ష్యాలున్నాయి. కాని ఈ లిపిని ఇప్పటి వరకు ఎవరూ చదవలేకపోయారు. కనుక వాటి వివరాలు నిగూఢంగానే వుండిపోయాయి. స్టీటైట్ రాయితో తయారుచేసిన చిన్నచిన్న బిళ్ళలు సింధులోయలో అసంఖ్యాకంగా లభించాయి. వీటిపై రకరకాల జంతువుల బొమ్మలు వున్నాయి. ముఖ్యంగా ఎద్దు, ఏనుగు, ఖడ్గ మృగం, పులి వంటివి చిత్రితమయ్యాయి. వీటినిబట్టి ఇక్కడ జంతు పూజ అమలులో వుండేదని వూహిస్తున్నారు. ఇప్పటికీ ఈ పూజారీతులు ద్రవిడ సంస్కృతిలో కనపడతాయని పరిశోధకుల భావన. ఆ కాలంలో జంతు పూజతోపాటు వృక్ష పూజ కూడా వుండవచ్చునని భావిస్తున్నారు. స్త్రీ పురుషుల బొమ్మలు చిత్రితమైన స్టీటైట్ బిళ్ళలు కూడా లభించాయి. రెండు కొమ్ములు, మూడు ముఖాలు వున్న పురుష దేవుని బొమ్మ కూడా కనిపిస్తుంది. ఆసీన భంగిమలో వున్న యీ పురుషమూర్తి చుట్టూ జంతువుల బొమ్మలు చిత్రితమై వున్నందున దీనిని పశుపతి అని పిలవడం జరుగుతున్నది. నేటి శివుని ప్రాథమిక రూపం ఈ పశుపతే అన్న విశ్వాసం కలదు.

ఆర్యుల ప్రవేశంతో భారతదేశంలో మత విశ్వాసాలు ఒక నిర్దిష్ట రూపాన్ని తీసుకోవడం ప్రారంభించాయి. రమారమి క్రీస్తుకు పూర్వం రెండు వేల సంవత్సరాల క్రిందట ఆర్య తెగలు వాయవ్యభారతంలోకి అడుగుపెట్టాయి. సంస్కృతీపరంగా చూస్తే మధ్య ఆసియా నుండి వచ్చిన ఆర్యులు స్థానికులైన సింధు లోయవాసులకన్నా చాలా దిగువస్థాయిలో

వున్నారు. ఆనాటికింకా ఆర్యులకు వ్యవసాయం గురించి తెలియదు. వారు పశు పాలకులుగానే యీ దేశంలోకి ప్రవేశించారు. కనుకనే సంచార జీవనం సాగిస్తూ వుండేవారు. భారతదేశంలోకి ప్రవేశించే నాటికే వారిలో పితృస్వామ్య వ్యవస్థ వుంది. తదనుగుణంగానే తెగల నిర్మాణం వుండేది. వీరిలో యుద్ధతంత్రం కూడా బాగా అభివృద్ధి చెందింది. ఆ రకంగా ఆర్యులు గోపాలకులుగానే గాక యుద్ధ వీరులుగా కూడా ప్రసిద్ధికెక్కారు. ఆర్యుల మత విశ్వాసాల గురించి అనేక సాక్ష్యాలు లభిస్తున్నాయి. ఆర్యుల రాక నుండి నేటి వరకు నడచిన మత చరిత్రను సులభంగా అర్థం చేసుకోవడానికి గాను దానిని వైదిక, బ్రాహ్మణ, హిందూ అన్న మూడు భాగాలుగా విభజించవచ్చు.

వేదాలను బట్టే తొలి దశకు ఆ పేరు ఇవ్వడం జరిగింది. 'వేద' శబ్దమునకు జ్ఞానమని అర్థము. ఈ వేద సారస్వతము అపారమైనది. ఈ సారస్వతాన్ని నాలుగు భాగాలుగా విభజించారు. ఋగ్యజుస్సామాథర్వ వేదములని యీ భాగాలను పిలిచారు. ఋగ్వేదము ప్రార్థనలతో కూడినది కాగా, యజుర్వేదము కర్మకాండలకు సంబంధించినది. గానానుకూలమైన గేయములతో కూడినది సామవేదము. కాగా ప్రాపంచిక విషయాలతో కూడినది అధర్వ వేదము. మొదటి మూడును మత కర్మకాండకు సంబంధించినవి కాగా అధర్వ వేదము దీర్ఘాయుర్ధాయ సాధనాల గురించీ, ఐశ్వర్యప్రాప్తి, బాధా నివారణ, వశీకరణములు మొదలైన వాటి గురించి తెలియజేస్తుంది. ప్రతి వేదము, మంత్రసంహిత, బ్రాహ్మణములని రెండు భాగాలుగా విడివడి వున్నది. దేవతల స్తోత్రములు, అర్థవంతములైన వాక్యములు మంత్రములు. దీనినే ***సంహిత*** భాగమంటారు. అసలైన వేదాలుగా యీ భాగాన్నే గుర్తిస్తారు. "యజ్ఞాద్యనుష్ఠానములను వివరించునవి ***బ్రాహ్మణములు***. వృద్ధి చెందునది, చెందించునది బ్రహ్మము. యజ్ఞమునకు బ్రహ్మ శబ్దము వాడుతున్నారు. దానిని వివరించునవి బ్రాహ్మణములు. వానప్రస్థులకు ఉచితములగు విషయాలను తెలుపునవి, యజ్ఞాదికర్మలను గుహ్యములుగా ఆధ్యాత్మిక విషయాలుగా అర్థం చేసుకొనునవి, అరణ్యములందు పఠనీయములగు వేద భాగములు ***ఆరణ్యకములు***. ఈ మూడును కర్మకాండ. వేదముల అంతిమ భాగములు ***ఉపనిషత్తులు:*** ఇవి జ్ఞానకాండ. వాటిలో ఎక్కువగా బ్రహ్మ-ఆత్మల, అనగా జగత్కారణమును గురించి, మానవుని స్వభావము, అతని గతి - వీటిని గూర్చి విచారము గలదు★. ఈ వేద సారస్వతం అపారమైనదని ముందే చెప్పుకున్నాము గదా! ఒక్క ఋగ్వేదంలోనే 1017 సూక్తాలు వున్నాయి. వీటిలో 10,500 వరకు ఋక్కులు (మంత్రాలు) వున్నాయి. ఈ వేదం మొత్తం 10 మండలాలుగా విభజితమై వుంది. ఈ వేద సాహిత్యం కొన్ని శతాబ్దాలపాటు మౌఖికంగానే తరం నుండి తరానికి సంక్రమిస్తూ వచ్చింది.

వేద సాహిత్యం ఆవిర్భవించిన కాలంలో బహు దేవతారాధన ఉనికిలో ఉన్నదని చెప్పవచ్చు. వేదంలో కనిపించే దేవతలు 33 వరకు వుంటారని ఒక అంచనా. కాని 3,399 మంది దేవుళ్ళు వున్నట్లు వేదం చెప్తున్నది. అయితే ఈ దేవుళ్ళలో ఒకరు ప్రధాన దేవతగా

★ విజ్ఞాన సర్వస్వము, సంపుటి-7, పుట. 55

వుండేవారని, ప్రజలు ఆయననే ఎక్కువగా పూజించేవారని తెలుస్తున్నది. దీనినే ఉపాస్య దేవతా శ్రేష్ఠత్వవాదము (Henotheism) అని మాక్స్ మిల్లర్ పిలిచాడు. ఏ దేవత గురించి పూజలు చేస్తున్నారో లేక చెప్తున్నారో ఆ సమయంలో ఆ దేవతనే పరమోత్కృష్టమని భావించటం ఉపాస్య దేవతా శ్రేష్ఠత్వవాదమని అంటారు. ఉదాహరణకు వేదములలో కొన్నిచోట్ల అగ్నిని, మరి కొన్నిచోట్ల ఇంద్రుని విశ్వాధిపతిగా ప్రస్తుతించారు.

ఆర్యులు కొలిచిన తొలి దేవతలలో ఇంద్రుడు ముఖ్యుడు. దాదాపు 250 సూక్తాలలో ఇంద్రుని స్థుతించడమేగాక ఇంకా అనేక రూపాలలో ఇంద్రుని ప్రశంస కనిపిస్తుంది. యుద్ధాలలో విజయం కోసం ఇంద్రుని ప్రార్థించడం కనిపిస్తుంది. ఇతడు వజ్రాయుధుడు. ఉరుములు, మెరుపులు ఇతని స్వాధీనంలో వుంటాయి. ఆర్యులు తెగ జీవితం గడుపుతున్నప్పుడే ఇంద్ర పూజలు ప్రారంభమై వుండవచ్చు. త్రిత్సు తెగ పేరు మీదుగా యీ ఇంద్ర శబ్దం వచ్చిందన్న అభిప్రాయం వుంది. తొలి దశలో యుద్ధ దేవతైన ఇంద్రుడు తదనంతర కాలంలో ప్రకృతి దేవతగా మారాడు.

ఋగ్వేదంలో ఇంద్రుడు యుద్ధ దేవతగానే చిత్రితమయ్యాడు. మరికొన్నిచోట్ల మహావీరునిగాను. స్వర్గాధిపతిగాను వర్ణితమయ్యాడు. వృత్రాసురుని సంహరించిన వీరునిగా స్థుతులందుకున్నాడు. వృత్రాసురునికి భయపడి మిగిలిన దేవతలందరూ పారిపోగా ఇంద్రుడు మాత్రం ఎదిరించి గెలవగలిగాడు.

వేద సాహిత్యంలో కనిపించే మరో ముఖ్య దేవుడు వరుణుడు. సహస్ర స్తంభములు గల సౌధములో ఇతని నివాసము. లోకములో జరుగు సర్వకార్యములు ఇతనికి తెలియును. తనవద్దనున్న పాశములతో ఆయన మానవులను బంధిస్తాడు. సత్పురుషులకు మాత్రం బంధవిముక్తి కల్పిస్తాడు. ఈ వరుణుడే భారతీయుల తొలి దేవత అని కూడా భావిస్తారు.

ఆర్యులు పూజించిన మరో ముఖ్య దేవుడు సూర్యుడు. ఈ సూర్యారాధన అన్ని దేశాలలోనూ ప్రముఖంగా కనిపిస్తుంది. సూర్యదర్శనంతో చీకట్లు తొలగిపోయి వెలుతురు వస్తుంది కనుకనే ప్రాక్తన కాలంలో సూర్యుడు సకల జనారాధకుడయ్యాడు.

ఈ అనేకానేక దేవతలతోపాటు ఆర్యులు పితృ దేవతలను కూడా ఆరాధించేవారు. మృతి చెందిన పూర్వీకులే పితృ లేదా పితరులు. ఆర్యులు పితృస్వామ్య సమాజంలో వున్నందునే యీ ఆరాధన ఉద్భవించింది. దేవతలకు బలులు ఇచ్చినట్లుగానే పితృ దేవతలకు పిండాలు సమర్పించేవారు.

అయితే యీ దశలో దేవతా విగ్రహాలుగాని, దేవాలయాలు గాని లేవు. వేద సారస్వతంలో దేవాలయ ప్రసక్తే వుండదు. దేవతలకు అర్పించే బలులను ఇళ్ళ వద్దనో, లేక ప్రత్యేకంగా నిర్మించిన యజ్ఞ వేదికల మీదనో సమర్పించేవారు. దేవతలకు సంబంధించిన యీ రకమైన విశ్వాసాలతోపాటు మరో పరిణామం కూడా సంభవించింది. ఈ పరిణామం చాతుర్వర్ణ వ్యవస్థకూ, కుల పద్ధతికీ దారితీసింది. భారత దేశంలోకి ప్రవేశించిన ఆర్యులందరూ ఒకే సమూహానికి చెందిన వారుకాదు. వారు పలు గోత్రీయ సమాజాలకు చెందినవారని పరిశోధనలలో వెల్లడైంది. అయితే యీ గోత్రీయ సమాజాలలో కొందరు

ఒకనొకప్పటి లేదా ఇప్పటికీ మిగిలివున్న తెగల, జాతుల మతాలైన ప్రాచీన మతాలకు ప్రతిగా ప్రపంచ మతాలు (బౌద్ధం, క్రైస్తవం, ఇస్లాం) అభివృద్ధి చెందాయని మార్క్సిస్టు సిద్ధాంత స్థాపకులు భావించారు. వీటి మధ్యనున్న తేడాలు గణనీయమైనవి. సాపేక్షికంగా చూస్తే ప్రపంచ మతాలు అర్వాచీనమైనవి. మతాల చరిత్రలో ఇవి పూర్తిగా విభిన్నమైన స్థానాన్ని కలిగినవి. వేర్వేరు జాతులు, భాషలు, రాజకీయాలు గలిగిన ప్రజల మధ్య మతపరమైన సంబంధం చోటుచేసుకోవడం ఇదే మొదటిసారి. తాము జన్మించిన ప్రాంతంతోనూ, తాము మాట్లాడే భాషతోనూ, తాము నివసించే లేదా పౌరసత్వం కలిగిన దేశంతోనూ నిమిత్తం లేకుండా ఒకే విధమైన విశ్వాసం కలిగిన వారితో ప్రజలు ఐక్యమయ్యారు. ప్రపంచ మతాల పుట్టుక, పరివ్యాప్తి అనేవి అరుదైన చారిత్రక పరిస్థితులలోనే సంభవించాయి.

ప్రపంచ మతాలలో బౌద్ధం ప్రాచీనమైనది. ఐరోపాలో క్రైస్తవం, మధ్యప్రాచ్యం, ఉత్తరాఫ్రికాలలో ఇస్లాం వలెనే ఆసియా చరిత్రలో బౌద్ధం ప్రధానమైన పాత్రనే పోషించింది.

బౌద్ధమత ఆవిర్భావం గురించి విస్పష్టమైన ఆధారాలు లేవనే చెప్పాలి. బౌద్ధం ఆవిర్భవించిన కాలానికి చెందిన లిఖిత ఆధారాలు ఇప్పటివరకు లభించలేదు. బహుశా అసలు వుండివుండకపోవచ్చు. అశోకచక్రవర్తి (క్రీ.పూ. 3వ శతాబ్ది) వేయించిన శాసనాలే మొట్ట మొదటి లిఖిత ఆధారాలుగా వున్నాయి. ఆసరికే బౌద్ధ సంఘాల నిర్మాణము, సిద్ధాంతమూ, సంప్రదాయాలు బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. అశోకునికి ముందు కాలానికి చెందిన బౌద్ధ మత చరిత్రను తదనంతర బౌద్ధ గ్రంథాల వలన మాత్రమే తెలుసుకోగలుగుతున్నాము. విభిన్న కాలాలలో రచించిన యీ గాథలు కాలక్రమంలో సంకలితమైన బౌద్ధమతానికి చెందిన పవిత్ర గ్రంథంగా విస్తృత రూపాన్ని సంతరించుకున్నాయి.

తొలినాటివైన త్రిపిటకాలకు చరిత్రకారులు ఎంతో విలువనిస్తారు. బౌద్ధ మతానికి నియమనిబంధనలకూ సంబంధించినవే యీ త్రిపిటకాలు. ఇవి పాళీ భాషలో విరిచితమయ్యాయి. వీటిలో ఎక్కువ భాగం శ్రీలంకలో లభ్యమయ్యాయి. క్రీస్తు పూర్వం ప్రథమ శతాబ్దికి చెందిన యీ త్రిపిటకములు మూడు భాగాలుగా వున్నాయి. ***వినయ పిటకము:*** బౌద్ధ సంఘాల ఆచారాలు దీనిలో వుంటాయి. ***సుత్త పిటకము*** బుద్ధుని ఉపదేశములతో కూడినది. ***అభిదమ్మ పిటకము :*** దర్శన భాగము, దర్శన సంబంధ

విషయాలపై బుద్ధుడు చేసిన ప్రసంగాలు, బోధలు దీనిలో వుంటాయి. తదనంతరకాలంలో వెలువడిన బౌద్ధ మత రచనలు (సంస్కృతం, చైనా, టిబెట్, ఖ్మేర్, జపాన్ భాషలలో) చాలా వున్నాయి. చారిత్రకంగా చూస్తే ఇవి అంత విలువైనవికాదు.

అత్యంత ప్రాచీనమైన బౌద్ధగాథలు యీ మతస్థాపకుడైన బుద్ధుని గురించి తెలియజేస్తున్నాయి. బుద్ధుడు చారిత్రక వ్యక్తి అని క్రీ.పూ. ఆరు, అయిదు శతాబ్దాలలో ఉత్తర భారత దేశంలో నివసించాడని, అక్కడే ఆయన తన బోధలు వినిపించాడని ఇవి తెలుపుతున్నాయి. తదనంతరకాలానికి చెందిన బౌద్ధ రచనలు బుద్ధుడిని దైవంగా పేర్కొంటూ ఆయన జన్మకు, జీవితానికి సంబంధించిన మహిమాన్విత విశేషాలను, పూర్వ జన్మలను పేర్కొంటున్నాయి.

త్రిపిటకముల ప్రకారం బుద్ధుని కథ యీ విధంగా తెలియవస్తుంది. బౌద్ధ మత స్థాపకుడైన బుద్ధుడు ఉత్తర భారతానికి చెందిన ఒక రాజు కుమారుడు. శాక్య వంశానికి చెందిన ఈయన హిమాలయ పర్వత ప్రాంతానగల ఒక నగరంలో జన్మించాడు. అసలు పేరు సిద్ధార్థుడు. ఆ తరువాత గౌతమునిగానూ, శాక్యముని (శాక్య వంశానికి చెందిన ముని) గానూ ప్రసిద్ధి పొందాడు. ఈయనను తథాగత, భగవాన్, జిన అని కూడా బౌద్ధ గాథలు పేర్కొంటున్నాయి. సిద్ధార్థునికి ఏ రకమైన విచారమూ కలగకుండా ఆయన తండ్రి శుద్ధోదనుడు సమస్త భోగాలను కల్పించి చిన్నతనం నుండి చాలా జాగ్రత్తగా పెంచాడు. విషాదము, వ్యాకులత లేదా విచారము కల్గించే దేనినీ ఈ యువరాజు చూడలేదు. దుఃఖము, జరామరణముల గూర్చి ఆయనకు లేశమైనా తెలియదు. తన సుందర హర్మ్యాన్ని, ఉద్యానవనాన్ని విడచి సిద్ధార్థుడు ఎన్నడూ బయటకు అడుగుపెట్టలేదు. తన సమయాన్నంతటినీ విందుల్లోనూ, వినోదాల్లోనూ గడిపేవాడు. తనకు అత్యంత ప్రేమాస్పదమైన యువతిని పెండ్లాడి ఒక కుమారునికి తండ్రి కూడా అయ్యాడు. తొలిసారిగా క్రూర వాస్తవాన్ని కనుగొన్నప్పుడు ఆయన మనసులో అల్లకల్లోలం చెలరేగడానికి యీ నేపథ్యమే దారితీసింది. ఆయన మనసును కలచివేసిన నాలుగు ఘటనలు జరిగినట్లు తదనంతరకాల సాహిత్యం చెపుతున్నది. తొలుత ఆయన ఒక రోగిని చూశాడు. తరువాత ఒక వృద్ధుడినీ, శ్మశానానికి తీసుకువెళుతున్న ఒక శవాన్నీ చూశాడు. చిట్టచివరిగా ఇహలోక భోగాలను, ఆనందాలను త్యజించిన సన్యాసిని చూశాడు. ఈ సన్యాసినే ఆయన ఆదర్శంగా స్వీకరించాడు.

ఒకానొక దినాన సిద్ధార్థుడు ఎవరికీ చెప్పకుండా ఇల్లు విడిచాడు. రాజ్యాన్ని సంపదను విడనాడి సన్యాసిగా మారాడు. ఆ తరువాత సిద్ధార్థుడు ఏడేళ్ళపాటు భీషణ తపస్సు చేశాడు. శరీరాన్ని శుష్కింపచేసుకున్నాడు. ఆత్మ సాక్షాత్కారానికీ, సత్య శోధనకూ తపస్సును అప్పటిలో మత ఛాందసులు ఒక మార్గంగా భావించేవారు. కాని నిరాహారంగా వుండి, శరీరాన్ని శుష్కింపచేయడంలో సిద్ధార్థునికి సంతృప్తి కలగలేదు. ఇది సరైన మార్గంకాదని ఆయన భావించాడు. చిట్ట చివరకు దీర్ఘకాల ధ్యానం పిమ్మట ఆయనకు సత్య సాక్షాత్కారం లభించింది. బౌద్ధ గాథల ప్రకారం ఆయన ఒక రోజున బోధి వృక్షం క్రింద కూర్చొని ధ్యాన నిమగ్నుడయ్యాడు. అలాంటి సమయంలో ఆకస్మికంగా ఆయనకు జ్ఞానోదయమైంది.

సత్యసాక్షాత్కారం లభించింది. ఆ క్షణం నుండి సిద్ధార్థుడు బుద్ధుడిగా (జ్ఞానిగా) మారాడు.

అతి సర్వత్ర వర్జయేత్ అనే నిర్ధారణకు గౌతముడు వచ్చాడు. అనంతమైన కామోపభోగాలలో మునిగి తేలటం లేదా నిరాహారుడై దేహాన్ని శుష్కింపచేసుకోవడం అనే యీ రెండు సత్య మార్గాలు కావని నిశ్చయించుకున్నాడు. మొదటిది ఆత్మను శిథిలమొనర్చేది, విలువలేనిది, అప్రధానమైనది కాగా రెండవది అజ్ఞాన తిమిరంతో నిండినది, విలువలేనిది, అప్రధానమైనది. కనుక మధ్యే మార్గమే ప్రధానమైంది. స్థిరమైన ధ్యానం ద్వారానే సత్యాన్ని తెలుసుకోగలము. తద్వారా మాత్రమే ఆత్మశాంతి, జ్ఞానము లభిస్తాయి.

సత్య మార్గాన్ని సాక్షాత్కారింపచేసుకున్న గౌతమ బుద్ధుడు దానిని బోధించ ప్రారంభించాడు. మొదటగా కాశీ సమీపంలోని ఋషిపత్తన మృగదావము వద్ద తాను తెలుసుకున్న ధర్మమును బోధించాడు. ఆ తరువాత ఆయనకు శిష్యులు, అనుచరులు ఏర్పడ్డారు. నానాటికీ వారి సంఖ్య పెరిగింది. వారిలో కొందరిని ఎంపిక చేసి ధర్మ ప్రచారకులుగా నియమించాడు. తాను కూడా శిష్య గణంతో సంచరిస్తూ ధర్మాన్ని బోధించాడు. ఈ రకంగానే ఆయన శేష జీవితం గడచిపోయింది. బౌద్ధ గాథలలో మనకు దొరికే బుద్ధుని జీవిత చిత్రమిది. బుద్ధుని మరణం నాటికే, ప్రత్యేకించి ఈశాన్య భారతంలో అనేక బౌద్ధ సంఘాలు వెలిశాయి. బుద్ధుడు మరణించడానికి (నిర్వాణం) ముందు అనేక సంవత్సరాల పాటు దేశ సంచారం చేశాడు. భారతీయ సంప్రదాయాన్ననుసరించే బుద్ధునికి ఆయన శిష్యులు అంత్యక్రియలు జరిపారు.

శైశవ బౌద్ధం గురించి ప్రాచీన గాథలకు, అర్వాచీన గాథలకు చాలా తేడా వున్నది. ప్రాచీన గాథలలో పరమాద్భుత మనిపించే విషయాలు వుండవు. కాగా అర్వాచీన గాథలలో నమ్మశక్యంగాని అనేక అంశాలు వున్నాయి. కనుక వీటిల్లోని ప్రత్యక్షరమూ సత్యమేననుకోవటం పొరపాటే కాగలదు. అదే విధంగా బుద్ధుని చారిత్రక నేపథ్యాన్ని పూర్తిగా త్రోసివేసి అతనిని కేవలం కల్పిత పురాణ వ్యక్తిగా చూడటం కూడా తప్పే అవుతుంది. బౌద్ధ మత స్థాపకుని చారిత్రక వ్యక్తిగా ఆమోదించిన పరిశోధకులూ వున్నారు. అయితే బుద్ధుని జీవితం గురించి మనకేమీ తెలియటంలేదని, ఆయన జీవిత గాథలుగా చెప్తునవి నమ్మశక్యంగానివని వీరు భావిస్తారు. ఇది ఎలా వున్నప్పటికీ యీ గాథలు ఆనాటి ఉత్తర భారత ప్రాంతంలోని చారిత్రక పరిస్థితులను వెల్లడిస్తున్నాయి.

బౌద్ధానికి చెందిన తొలి ఆధారాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించినట్లయితే బౌద్ధ మత ఆవిర్భావానికి కారణమైన చారిత్రక పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవచ్చు.

అస్పష్టంగా వున్న అంశాలలో బౌద్ధం ఆవిర్భావానికి సంబంధించిన సమస్య ఒకటి. బుద్ధుని జీవితాన్ని గురించి బౌద్ధ గాథలు విభిన్నమైన తేదీలను యిస్తున్నాయి. బుద్ధుని జీవిత కాలం క్రీ.పూ. 6వ శతాబ్దమని దాక్షిణాత్యులు చెప్తుండగా, క్రీ.పూ. 2420 అని కొంత మంది ఔత్తరాహులు చెప్తున్నారు. దాక్షిణాత్య బౌద్ధులు ఇచ్చే సమాచారం మనకు కొంత మేరకు ఉపయోగపడుతుంది.బౌద్ధులు పేర్కొన్న వివరాల ప్రకారం గౌతమ బుద్ధుని పరి నిర్వాణం తరువాత వంద సంవత్సరాలకు ప్రథమ సంగీతి (బుద్ధుని మరణానంతరం

ప్రాచీన ప్రపంచానికి చెందిన జాతీయ మతాలలో యూదు మతం ఒకటి. కాలక్రమంలో ఇది కొద్దిపాటి మార్పులకు గురైంది. మొత్తం మీద చరిత్రలో యూదు మతం అత్యంత ప్రధానమైన పాత్రనే నిర్వహించింది. ఆధునిక ప్రపంచంలోని రెండు ప్రధాన మతాలైన క్రైస్తవం, ఇస్లాంలు యూదు మతాన్ని చాలా వరకు కలుపుకున్నాయి.

కొన్ని సందర్భాలలో యూదు మతాన్ని మోషే మతంగా కూడా పిలుస్తారు. యూదులలో సుప్రసిద్ధుడైన స్మృతికర్త పేరుతో మోషే శాసనావళి (బ్రిటన్‌వారైతే మోషిజం అని కూడా అంటారు) ఉనికిలోకి వచ్చింది.

సహజంగానే ఈ మతంపట్ల అత్యంత ఆసక్తి కలుగుతుంది. ఈ మతంతో అపారమైన సాహిత్యం జతపడి వుంది. యూదు మతం నిర్వర్తించిన ప్రత్యేక పాత్ర కారణంగా దాని చరిత్ర అధ్యయనం సంక్లిష్టంగా మారింది. ఐరోపాలో యూదు మత సంప్రదాయాలను క్రైస్తవ మతం స్వీకరించింది. పరిపూర్ణమైన దైవిక సత్యం ఏరకమైన విమర్శకైనా అతీతమని చాలా కాలంగా భావిస్తున్నారు. ఈ సత్యాన్ని ప్రశ్నించినందుకుగాను స్వేచ్ఛా యోచనాపరులైన అనేక మంది విద్వాంసులు తమ ప్రాణాలను మూల్యంగా చెల్లించవల్సి వచ్చింది. ఈనాటికి సైతం యూదు, క్రైస్తవ విశ్వాసులు ప్రత్యేకించి క్యాథలిక్, సనాతన చర్చి వర్గాలు యూదుల పవిత్ర గ్రంథమైన బైబిల్‌ను మానవ లిఖితమని భావించరు. పవిత్రాత్మ ప్రేరణచే రూపుదాల్చిన ఈ గ్రంథం విశ్వాసానికి, ఆరాధనకు చెందినదని, తిరుగులేని ప్రామాణిక గ్రంథమని భావిస్తారు.

ప్రాచీన యూదు మత అధ్యయనానికి బైబిల్ ప్రధానమైన ఆకరంగా వున్నది. ఇతరమైన స్వతంత్ర ఆకరాలు బహుకొద్ది. గ్రీకు భాషలో బైబిల్ అనే పదానికి పుస్తకాలని అర్థం. యూదులు కూడా ఈ విధమైన అర్థాన్నే చెపుతారు. ఇది అనేక రచనల సంకలనం. అంతేగాని ఒకే ఒక పుస్తకం కాదు. సంప్రదాయం మేరకు వాటిని మూడు తరగతులుగా విభజిస్తారు.

మొట్ట మొదటివి శాసన గ్రంథాలు (టోరా) లేదా ఆది పంచకం అని పిలుస్తారు. పురాణ పురుషుడైన మోషేకు ఈ రచనల కర్తృత్వాన్ని ఆపాదించారు. వీటిల్లో ఆదికాండం ఒకటి. ప్రపంచాన్ని, మానవుని భగవంతుడు సృష్టించిన విధము, తొలి మానవుల స్వర్గ

జీవనము. పాపములో పడటం, స్వర్గ బహిష్కరణ, మానవ జాతి పరివ్యాప్తి, ప్రాచీన చరిత్ర, ప్రపంచాన్ని ముంచివేసిన వెల్లువ, నోవహు ఓడ, పూర్వ వంశీకులు, యూదు ప్రజల నాయకులైన అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబు, యేసేపు అతని సోదరుల వృత్తాంతం, ఈజిప్టులో యూదులు స్థిరపడటం గురించి ఆదికాండం వివరిస్తుంది. నిర్గమకాండంలో మోషే జీవితం గురించి, కార్యకలాపాల గురించి అదే విధంగా ఐగుప్తీయుల నిర్బంధం నుంచి యూదుల (అప్పటిలో వీరిని హెబ్రీయులని పిలిచేవారు) విమోచన, సుప్రసిద్ధమైన పది ఆజ్ఞలు (నిర్గమ-20:1-17) ఇంకా ఇతరమైన మత నిబంధనలు వున్నాయి. లెవీయకాండము మత శాసనాలతో నిండి వున్నది. యూదులు ఐగుప్తును విడిచిపెట్టి పాలస్తీనాను (కనాను దేశం) జయించక పూర్వము వారి చట్టాల గురించి, చరిత్ర గురించి చెప్పేది సంఖ్యాకాండము, ద్వితీయోపదేశ కాండము మత శాసనముల గురించి చెప్తుంది. యెహోషువా గ్రంథం కూడా ఆది పంచకానికి సంబంధించినదే. నూను కుమారుడైన యెహోషువా నాయకత్వాన యూదులు కనాను భూమిని గెలుచుకున్న కథ దీనిలో వున్నది.

బైబిల్‌లోని రెండవ కేటగిరీకి చెందిన వాటిని 'చారిత్రక గ్రంథాలుగా భావిస్తారు. ఇవి న్యాయాధిపతులు, రూతు, రాజులకు చెందిన నాలుగు గ్రంథాలు (సమూయేలు పేరుతో వున్న రెండు గ్రంథాలు, రాజుల పేరుతో వున్న రెండు గ్రంథాలు) దిన వృత్తాంతములకు చెందిన రెండు పుస్తకాలు, యివిగాక ఎజ్రా, నెహెమ్యా, ఎస్తేరు, యోబు, దావీదు రాజుదని చెప్తున్న కీర్తనల గ్రంథం, సామెతలు, ప్రసంగి, పరమ గీతము అనునవి.

ఆఖరుకు మూడవ కేటగిరి క్రిందకు వచ్చేవి ప్రవక్తల గ్రంథాలు యెషయా, ఇర్మియా, యెహెజ్కేలు, దానియేలు అనునవి. వీటితోపాటు చిన్నా, చితక ప్రవక్తల గ్రంథాలైన హోషేయ, యోవేలు, ఆమోసు, ఓబద్యా, యోనా, మీకా, నహూము, హబక్కూకు, జెఫన్యా, హగ్గయి,జెకర్యా, మలాకి వంటివి పన్నెండు వున్నాయి.

ఈ పుస్తకాలన్నింటినీ కలిపి పాత నిబంధన పేరుతో క్రైస్తవులు పిలుస్తారు. కాగా క్రైస్తవుల కొత్త నిబంధనను యూదులు ఆమోదించరు.

యూదు మత చరిత్ర ప్రారంభ దశలో అంటే క్రీ.పూ. ద్వితీయ సహస్రాబ్ది ప్రథమార్థంలో పశుపాలకులైన బెదోయిన్ తెగలతో యూదులు కలిసిపోయారు. తత్కారణంగా ఉత్తర అరేబియాలో వీరు సంచార జీవనం చేశారు. వీరిది పితృస్వామిక సమాజము. ఈ ధోరణినే వారి మతం కూడా ప్రతిబింబించింది.

వీరిలో వంశ సంరక్షకులను, బహుశ పూర్వీకుల ఆత్మలను పూజించే సంప్రదాయం వున్నట్లుగా కన్పడుతోంది. ఈ సంప్రదాయానికి చెందిన ఆధారాలు బైబిల్ రచనలలో కొద్దిపాటిగా కన్పడుతున్నాయి. ఆదికాండంలో యిందుకు సంబంధించిన ఉదాహరణ లభిస్తుంది. యాకోబు, అతని భార్యలు వారి తండ్రి లాబాను ఇంటి నుంచి పారిపోతారు. ఈ భార్యలలో ఒకరైన రాహేలు తన తండ్రి ఇంటిలో వున్న గృహ దేవతల విగ్రహాలను తీసుకు వస్తుంది. హిబ్రూ భాషలోని బైబిల్‌లో ఈ విగ్రహాలకు తెరిఫిమ్స్ అన్న పదాన్ని వాడారు. ఈ మాటకు వంశ సంరక్షకులని అర్థం చెప్పుకోవచ్చు. బైబిల్ ప్రకారం వీరి చర్య

లాబానుకు అమితమైన కోపాన్ని తెప్పిస్తుంది. ఈ కోపం తన కుమార్తెలు అల్లుడు పారిపోయినందుకు కాదు. అతని కోపమంతా పితరుల దేవతలను దొంగిలించినందుకు అతడు వారిని వెంటాడి పట్టుకొని తెరఫిమ్స్‌ను దొంగిలించినందుకు నిందిస్తాడు. అంతేకాక ఈ విగ్రహాలను తిరిగి ఇచ్చివేయమని పట్టుబడతాడు. వంశాచారానికి చెందిన వస్తువుల పట్ల అప్పటిలో యూదులు పట్టుదలతో వుండేవారని దీనినిబట్టి అనుకోవడానికి ఆస్కారమేర్పడుతున్నది.

వంశాచారాల గురించి బైబిల్‌లో ప్రత్యక్ష ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి. సౌలు రాజువల్ల తన ప్రాణానికి ముప్పు వుండడంతో యువ వీరుడైన దావీదు (తదనంతర కాలంలో దావీదు మహారాజు) భయపడటం గురించి సమాయేలు-1 గ్రంథం వివరిస్తుంది. స్వస్థలమైన బెత్లెహేముకు వెళ్ళవలసి వున్నందున రాజు ఇచ్చే విందుకు వచ్చిన ఆహ్వానాన్ని తిరస్కరిస్తాడు. బలితర్పణ కార్యానికి హాజరు కావలసిందిగా తన సహోదరుడు తనను ఆహ్వానించినట్టు దావీదు చెపుతాడు.

వంశ పురుషుల పురాణాలు కూడా వంశాచారాలతో ముడిపడి వున్నాయి. బైబిల్ గ్రంథంలో పేర్కొన్న వంశ పురుషులు (మోషేతో సహా అబ్రహాము, ఇస్సాకు, యాకోబు మొదలైనవారు) చారిత్రక వ్యక్తులు కారని పరిశోధకులందరూ అంగీకరించారు. అయితే అలాంటప్పుడు వంశ పురుషులెవరు? వీరి కల్పిత నామాలు దివ్యలోక సంబంధమైనవిగా భావించటం పొరపాటే అవుతుంది. వంశమూ తెగల విభాగాలకు యీ వంశ పురుషులు ఎక్కువగా సంబంధపడి వున్నారు. పూర్వకాలంలో యీ వంశ పురుషులకు మతపరమైన గౌరవాన్ని కల్పించారు.

మతాచారాలను నిర్వర్తించే పవిత్ర స్థలాల్లో వంశ పురుషులకు ప్రాధాన్యత వున్నట్లుగా బైబిల్ రచనలకు చెందిన ప్రాచీనాధారాల వల్ల తెలుస్తుంది. అయితే తదనంతరకాలంలో పూజారుల ప్రాబల్యం పెరిగింది. మత సంబంధమైన ఆచార వ్యవహారాలకు జెరూసలేంను కేంద్రంగా చేయడానికి వీరు తీవ్రంగా ప్రయత్నించారు. కాగా రాహేలు సమాధిని పూజించినట్లుగా చెప్పే నిదర్శనాలు బైబిల్ గ్రంథంలో వున్నాయి.

ఖనన సంప్రదాయం గురించి పెద్దగా చెప్పలేదు. మృతులను భూమిలో పాతిపెట్టేవారు. అయితే దీనికి సంబంధించిన మతాచారాలను వూహించడం క్లిష్టమైన విషయం. తదనంతర కాలంలో సైతం మరణానంతర జీవితంపట్ల యూదులకు స్పష్టమైన అభిప్రాయాలు లేవు. మరణానంతర జీవితం గురించి వారికే మాత్రం విశ్వాసం లేదు. పాపులను బ్రతికి ఉన్నప్పుడే భగవంతుడు శిక్షిస్తాడు లేదా వారి సంతానాన్ని శిక్షిస్తాడు. మరణించిన వారి ఆత్మలు తమను కాపాడుతాయని, తమతో మాట్లాడగలవని యూదులు విశ్వసిస్తారు. మరణించినవారి ఆత్మలకు సంబంధించిన భావనకు రాజుల కాలంలో ఆధారం దొరుకుతుంది. ఇందుకొక ఉదాహరణ యేమిటంటే విగత జీవుడైన సమాయేలు ఆత్మను వెనక్కు పిలవవలసిందిగా సౌలురాజు మంత్రవేత్తలను ఆజ్ఞాపించటం.

ప్రాచీనకాలం నుండి జంతు బలి వున్నట్లుగా తెలుస్తుంది. పస్కా పండుగ దీని

క్రైస్తవం రెండవ ప్రపంచ మతంగా అభివృద్ధి చెందినది (మొదటిది బౌద్ధ మతం –అను). ప్రాయికంగా ఐరోపాతోను, తదనంతరం అనేక ఐరోపాయేతర దేశాల చరిత్రతోను దీని చరిత్ర సన్నిహితంగా ముడివడి వున్నది.

ఈనాడు ప్రపంచంలో అధికవ్యాప్తి గలిగిన మతం క్రైస్తవం (ప్రధానంగా ఐరోపా, అమెరికాలలో). అయినప్పటికీ క్రైస్తవం అనేక విశ్వాసాల పేరు మీద చర్చీలుగా, శాఖలుగా చీలిపోయి తరచుగా యివి ఒకదానితో మరొకటి కీచులాడుతున్నాయి.

క్రైస్తవ మత చరిత్రలో అత్యంత క్లిష్టమైన సమస్య యేమిటంటే యీ మతం ***పుట్టుకకు సంబంధించిన ప్రశ్న.*** ఇది నిరంతర చర్చకు ఆలవాలంగా మారింది. క్రైస్తవం పుట్టుకకు సంబంధించిన బూర్జువా సాహిత్యం ప్రధానమైన రెండు ధోరణులకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నది. ఇందులో ఒకటేమిటంటే రోమన్ చక్రవర్తులైన అగస్టస్, తిబెరియస్ (మొదటి శతాబ్ది ప్రారంభంలో) పాలనా కాలంలో యూదుల భూమిలో నివసించినట్లు భావిస్తున్న ఏసుక్రీస్తు క్రైస్తవాన్ని స్థాపించి తన సిద్ధాంతాన్ని బోధించాడు. దీనినే ఆ తరువాత ఆయన శిష్యులు, అపొస్తలులు ప్రజలలో ప్రచారం చేశారు. ఇది పూర్తిగా మత బోధకుల అభిప్రాయం అయినప్పటికీ యీ అభిప్రాయమే బూర్జువా చరిత్ర పుస్తకాలలో కొద్దిపాటి శాస్త్రరూపంలో సాక్షాత్కరిస్తుంది.

బైబిలు పరిశోధనకు సంబంధించి టుబింజన్ ప్రొటెస్టెంట్ శాఖ సువార్తలపై విమర్శను ఎంతో ముందుకు తీసుకువెళ్ళింది. సువార్తల్లోని కల్పితాలను, మొత్తం మహిమలను, వైరుధ్యాలను తొలగించింది. అయినప్పటికీ మతాధికారాన్ని బలహీనపరచకుండా వుంచేందుకై సువార్త కథల్లో చారిత్రకాంశాలు వున్నాయని చెప్పటానికి టుబింజన్ అనుయాయులు ప్రయత్నించారు. గలిలయ బోధకుడైన జీసస్‌కు సంబంధించిన యథార్థ చారిత్రక సంఘటనలపై సువార్త కథలు ఆధారపడ్డాయని వారు ప్రకటించారు.

తొలిరోజుల నాటి క్రైస్తవ మతాన్ని గురించిన అధ్యయనంలో తలెత్తిన మరో ధోరణిని చర్చి వ్యతిరేక బూర్జువా ధోరణిగా పిలవవచ్చు. 18వ శతాబ్దపు పునర్వికసన సాహిత్యం నుండి ఇది ఆవిర్భవించింది. దేవుళ్ళు, జనం చెప్పుకొనే పురాతన వీరులు దివ్యలోకపు పురాణ పురుషులకు ప్రతిరూపాలుగా ఈ శాఖ అనుయాయులు భావిస్తారు.

జీసస్ క్రీస్తును సూర్య భగవానునిగా వారు భావించినది ఇలానే. ప్రకృతికి సంబంధించిన దేవతలు, వాటి పూజా విధానాలు, వన దేవతల మరణ, పునరుత్థానములతోకూడిన ప్రాచీన ప్రపంచ మతం గురించి 19వ శతాబ్ది మధ్యలో పరిశోధనలు పెరిగినప్పుడు క్రైస్తవానికి ప్రాచీన ప్రాచ్య ఆచారాలకు మధ్య అనేక సారూప్యాలను స్వేచ్ఛా ఆలోచనాపరులైన పరిశోధకులు చూడటం మొదలు పెట్టారు. ప్రాచీన ప్రాచ్య దేవుళ్ళైన ఒసిరిస్, మిత్ర, డైనిసస్ తదితరులు అదే విధంగా కొంతమేరకు, ఎవరిలోనైతే తాము దివ్య లోకపు పురాణ పురుషుల అంశను చూస్తున్నారో, ఆ ప్రాచీన యూదు ప్రవక్తల కలయికయే క్రీస్తు రూపమన్న నిర్ధారణకు వారు వచ్చారు. దీనితో క్రైస్తవంలో స్వత:సిద్ధమైనది లేదన్న నిర్ధారణకు వచ్చారు. యూదు, ఈజిప్షియన్, సిరియన్ తదితరుల పూర్వ దివ్య లోకపు, ఇతర కల్పితాల పునరుక్తిగా క్రైస్తవాన్ని భావించారు. ఏసుక్రీస్తును చారిత్రక వ్యక్తి అనటాన్ని యీ ధోరణికి చెందిన పరిశోధకులు త్రోసిపుచ్చుతారు.

తొలి క్రైస్తవానికి చెందిన అనేక మంది పరిశోధకులు మూఢ విశ్వాసాలను ఎదిరిస్తూ నిరాకార దేవుడన్న భావాలను సమర్థించటానికి ప్రయత్నించారు. టుబిన్‌జెన్ పరిశోధకుల వలెనే స్వేచ్ఛా ఆలోచనాపరులైన పరిశోధకులు సైతం క్రైస్తవం ఆవిర్భవించిన చారిత్రక పరిస్థితుల వైపు కన్నెత్తి చూడకుండా పూర్తిగా మత భావాల పరస్పర ప్రభావంపై ఆధారపడి క్రైస్తవాన్ని అధ్యయనం చేశారు. కాగా క్రైస్తవంలో నూతనత్వాన్ని చూడలేకపోయారు. దీర్ఘకాలిక భావాల స్థానంలో వచ్చి చేరిన యాంత్రిక పూరణగానే దానిని వారు భావించారు.

మార్క్సిజం మౌలికంగా కచ్చితమైన వైఖరిని చేపట్టింది. ఫ్రెడరిక్ ఎంగెల్స్ రచించిన బ్రూనో బాయెర్ అండ్ ఎర్లీ క్రిస్టియానిటీ తదితర రచనలలో యీ వైఖరి ప్రకటితమైంది. క్రైస్తవం అభివృద్ధి చెందిన చారిత్రక పరిస్థితులను, దాని సామాజిక మూలాలను క్షుణ్ణంగా విశ్లేషించిన తొలి వ్యక్తి ఎంగెల్స్.

తొలినాటి క్రైస్తవ అధ్యయనానికి ఆకరాలను ప్రధానమైన రెండు పాయలుగా విభజించవచ్చు. అవి క్రైస్తవం, క్రైస్తవేతరం. క్రైస్తవ ఆకరాలను మూడు కేటగిరీలుగా విభజించవచ్చు. కొత్త నిబంధనలో చర్చి ఆమోదించిన పుస్తకాలు, అధికార ముద్రపడని రచనలు, పాత నిబంధన నుండి తొలగించిన రచనలు మొదలైన వాటితోపాటు అపొస్తలులు మరి యితర తొలి క్రైస్తవ రచయితల రచనలు.

చర్చి ఆమోదించిన కొత్త నిబంధన గ్రంథాలలో యీ దిగువవి వున్నాయి.

1. నాలుగు సువార్తలు - మత్తయి సువార్త, మార్క్ సువార్త, లూకా సువార్త, యోహాను సువార్త. క్రైస్తవ స్థాపకుడైన ఏసుక్రీస్తు ఇహలోకపు జీవితం గురించి, ఆయన బోధనలు, మహిమలు, మరణము (సిలువ వేయటం), పునరుత్థానం గురించిన కథలు వీటిలో వున్నాయి. సారాంశం రీత్యా తొలి మూడు సువార్తలలోని సమాచారం కొంతవరకు సరిపోలుతుంది, కొంత విభేదిస్తుంది. ఈ సారూప్యాల కారణంగా యీ మూడు సువార్తలను సాధారణంగా ఒకే విధమైన వాటిగా పరిగణిస్తారు. యోహాను సువార్త చెప్పుకోదగిన భిన్నత్వాన్ని కలిగి వున్నది.

2. అపొస్తలుల కార్యములు – దీని కర్తృత్వాన్ని అపొస్తలుడైన లూకాకు ఆపాదిస్తారు. (మూడవ సువార్త రచయితగా పేరొందిన వ్యక్తి) మొట్ట మొదటగా క్రైస్తవాన్ని స్వీకరించిన వారి కార్యకలాపాల గురించి యిది వివరిస్తుంది.

3. అపొస్తలులు రాసిన పత్రికలు – వివిధ క్రైస్తవ సంఘాలకు వారు రాసిన పత్రికలివి. వీటిలో అపొస్తలుడైన పౌలుకు పధ్నాలుగు లేఖల కర్తృత్వాన్ని ఆపాదిస్తారు. కాగా ఏడు లేఖలను యితర ఆపొస్తులులకు (జాకబ్, పేతురు, యోహాను, యూదా) ఆపాదిస్తారు.

4. దైవజనుడు యోహాను ప్రవక్త రాసినట్లు చెప్తున్న చివరి గ్రంథము, లేదా ప్రకటన గ్రంథము (దీని కర్త నాల్గవ సువార్త రచయిత అని చెప్తుంటారు)

ఈ గ్రంథాల రచయితలకు సంబంధించి చర్చి అభిప్రాయమిది. ఇవి మనుజులు రాసినప్పటికీ వారు పవిత్రాత్మచేత ప్రేరణ పొందారని, కనుక వీటిలోని ప్రతి మాట పరమ సత్యమని చర్చి నమ్ముతోంది.

ఇది ఎలా వున్నప్పటికీ కొత్త నిబంధనను యథార్థమైన శాస్త్రగత పరిశీలనకు గురిచేస్తే యీ గ్రంథాల రచయితల గురించీ, అవి రాసిన కాలం గురించి విభిన్నమైన అంశాలు తెలుస్తాయి. జాగ్రత్తగా అధ్యయనం చేస్తే ప్రకటన గ్రంథం మొట్ట మొదటిదని తెలుస్తుంది. బహుశా దీనిని నీరో మరణానంతరం క్రీ.శ. 68, 69లలో రాసి వుంటారు. ఈ గ్రంథం చెప్పే దానిని పరిశీలించండి! ***మరియు ఏడుగురు రాజులు కలరు : అయిదుగురు కూలిపోయారు. ఒకడున్నాడు. కడమవాడు యింకను రాలేదు. వచ్చినప్పుడు అతడు కొంచెముకాలముండవలెను.*** (ప్రకటన గ్రంథము 17–10). రోమ్‌కు వ్యతిరేకంగా పాలస్తీనా యూదులు తిరుగుబాటు చేస్తున్న సమయంలో దీనిని రచించివుండవచ్చు. వినాశనానికి కారణమైన అణచివేతదారుల పట్ల పగను యీ గ్రంథం ప్రతిబింబిస్తున్నది. క్షమ, సహనము అన్న క్రైస్తవ ఆదర్శాల జాడలు దీనిలో ఎంతమాత్రం కనిపించవు. పూర్తి భిన్నమైన ధోరణితో నిండిన నాల్గవ సువార్త రచయిత ప్రకటన గ్రంథ రచయిత కాకపోవచ్చు. ఆరవ దశకంలో అనేక క్రైస్తవ సమాజాలున్నట్లు ప్రకటన గ్రంథం ద్వారా మనకు తెలుస్తుంది. ఏడింటి పేర్లు దీనిలో వున్నాయి. ఇవన్నీ ఆసియా, ఆసియా మైనర్‌కు చెందినవే. బహుశా యిదే క్రైస్తవానికి పుట్టిల్లుకావచ్చు.

అపొస్తలుడైన పౌలు రచించినట్లుగా చెప్తున్న పత్రికలు ప్రకటన గ్రంథం కన్నా చాలా కాలం తరువాత రాసినట్లుగా కన్పడుతున్నది. వాస్తవానికి వీటిని విభిన్న కాలాలలో, వివిధ రచయితలు రచించి వుంటారు. వీటిని మూడు కేటగిరీలుగా విభజించవచ్చు. మొదటివి ద్వితీయ శతాబ్ది ప్రథమ పాదానికి చెందినవి: తరువాతవి ద్వితీయ పాదానికి చెందినవి : ఆ తరువాతవి ద్వితీయ శతాబ్ది మధ్య భాగానికి చెందినవి. 'చివరి' పత్రికలలోని భావజాలము 'మొదటి' వాటికన్నా చాలా విభిన్నంగా వుంటుంది. ఇతర అపొస్తులులను కర్తలుగా భావిస్తున్న మిగిలిన ఏడు పత్రికలు సారాంశంలోను, వాటి రచనా కాలంలోనూ ఒకదాని నొకటి పోలి వున్నాయి. ఇవి 'పౌలు' పత్రికలకన్నా చాలా విభిన్నంగా వున్నాయి.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/book/Charitralo+Mathalu

* * *